

Vajer: Jeg tør maaste strax begynde med den sidste Bemærkning om Stemmebedlernes Sammenrulling, som man finder saaledes i Lovforslagets § 15. Jeg er netop i disse Dage bleven gjort opmærksom paa en Bestemmelse, der staar i den tidligere kjøbenhavnske Borgerrepræsentationsvalglov eller Regulativ, hvad det nu hedder, af 1840. Dengang skulde Stemmebedlerne være sammenrullede, men det blev affattet ved den nu gjældende Lov, fordi der derved let kunde opstaa Valgsvig, idet flere Sedler kunde rullés sammen. Derfra stamme de nuværende Bestemmelser om, at Stemmebedlen skal afgives aaben, for at man kan overbevise sig om, at der kun er een. Jeg skal blot henstille dette til de Herrer's Overveielse, for at der til 3die Behandling muligén kan blive stillet *Ændringsforslag i Retning af, at Ordet „sammenrullede“ kan blive ombyttet med et andet.* — Jeg skal saa omtale de *Ændringsforslag*, der ere stillede af de ærede Medlemmer for Ringsted (Lauridsen) og Skanderborg (S. Sørensen). Jeg kan naturligvis ikke stemme for deres første *Ændringsforslag* om, at Kvindens Valgbarhed skulde udelukkes fra denne Lov, men paa den anden Side tror jeg heller ikke, at det er Diebliffet til at optage en indgaende Forhandling om dette Spørgsmaal. Der foreligger imidlertid her et Afstemningspunkt, hvor man kan se Thingets Mening i saa Henseende. Naar det ærede Medlem omtalte § 1 og sagde, at det var tvivlsomt, hvorvidt den gifte Kvinde kommer med, saa forekommer det ogsaa mig, at det kan være nogen Tvivl underkastet. Der staar i § 1, c, at Kvinden ikke kommer med, naar hun er ude af Raadighed over sit Bo; men det er den gifte Kvinde i Reglen, særlig hvor der er Formuesællesskab, og det bliver altsaa kun den gifte Kvinde, for hvis Vedkommende der er sluttet *Ægtepagt*, der vil kunne komme med. Jeg berører dette Punkt for at vise, at flere omfattende Spørgsmaal om *Ægtefællernes* indbyrdes formueretlige Stilling maa løses, førend vi for Alvor kunne tage fat paa den gifte Kvindes Valgret og Valgbarhed. De andre 3 *Ændringsforslag*, der ere stillede af de to ærede Medlemmer, glæder jeg mig over, dem kan jeg fuldstændig tiltræde i Principet. Jeg antager, at den høitærede Formand først vil lade afstemme over det sidste af dem tillige med det af mig dertil stillede *Underændringsforslag*, idet dette er Hovedforslaget, og de andre *Ændringsforslag* til §§ 3 og 8 i Grunden kun ere en Følge deraf. Jeg skal nu ganske kort gjøre Rede for, hvorfor jeg har stillet mit *Underændringsforslag* til det *Ændringsforslag*, der er stillet

af de to ærede Herrer til § 17. De have foreslaaet, at Valgene skulde foretages efter de Regler for Forholdstalsvalgmaaden, der ere gjældende efter Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867, §§ 82—87, det vil altsaa sige, saaledes som der forholdes ved Valgene af Landssthingsmænd. Men det vil være, jeg vil ikke sige aldeles umuligt, men i Praxis næsten aldeles umuligt, at gennemføre dette ved Borgerrepræsentationsvalgene her i Kjøbenhavn. Jeg kan ikke bestemt sige, hvor mange Borgerrepræsentantvælgere der findes i Kjøbenhavn ved Diebliffet, men jeg tager næppe feil ved at sige, at der er imellem 20,000 og 25,000, og Loven maa jo være indrettet paa, at de alle ville stemme. Lad os nu antage, at der kun stemmer 21,000, og at der, saaledes som det vil ske paa Valgdagen den 25de i denne Maaaned, er 7, som der skal stemmes paa, saa vil Forholdstallet efter den *Andræste* Methode blive 3,000; hver Gang et Navn har faaet 3,000 Stemmer, er altsaa En valgt. Men dette er en overordentlig sen Fremgangsmaade, der vil tage overordentlig lang Tid, idet Optællingen nemlig maa foregaa paa eet Sted, naar det er det *Andræste* System, der bruges. Jeg tror ikke, det vil være rigtigt at fastslaa noget bestemt System, thi det kan jo være praktisk at bruge en Fremgangsmaade et Sted, og en anden et andet Sted, efter som der er Ja eller Mange, der skulle vælges, og efter som Valgernes Mængde er større eller mindre. Jeg tror derfor, at det vil være mest formaalstjenligt, om man ikke sætter nogen aldeles bestemt Regel ind i Loven, men kun bestemmer, at Reglen fastsættes i et af vedkommende kommunale Repræsentation vedtaget og af Indenrigsministeren stadfæstet Reglement. Jeg mener, at hvis dette gaar igjennem, og Loven kommer ud, vil der en Gang før eller senere komme en Slags *Beledning* fra Indenrigsministerens Side, og at Initiativet til de egentlige, udførte Regler vil komme fra vedkommende kommunale Repræsentation. Men da Sogneraadene jo ere overmaade mange, kan jeg godt forstaa, at den høitærede Indenrigsminister vilde bede sig fritaget for at staa i umiddelbar Forbindelse med saa mange kommunale Repræsentationer. Derfor har jeg tilføjet til mit *Underændringsforslag*, at for Sogneraadens Vedkommende kan Indenrigsministeren lade Amtmanden stadfæste Reglementerne, forsaavidt de fyldestgjøre visse af ham — det vil altsaa sige af Indenrigsministeren — foreskrevne Betingelser. Derved gives der et vist Spillerum, men der er dog tillige sørget for en vis Ensartethed. Jeg tror, det vil